

Ureja uredniški odbor. Odgovorni urednik: Tose Maslo. Uredništvo: Celje, Titov trg 1. Post. pr. 123. Tel. 7. Ček. rač. 620-1-30322-12 pri NB FLRJ v Celju. Tisk: Celjske tiskarne. Četrletna naročnina 75, polletna 150, celoletna 300 din. Izhaja vsako soboto. Poštuna plačana v gotovini.

Savinjski vestnik

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE MESTA CELJA, OKRAJEV CELJA-OKOLICE IN ŠOŠANJA

Dosedaj 442,
danes 1292...
v šoštanskem
okraju!?

Tisk je važno orodje v rokah delavskega razreda. Tega se naši ljudje vse bolj zavedajo, posebno sedaj, ko iz dneva v dan vedno bolj smelo korakamo po poti socialistične demokracije in pri tem utiramo pot našemu delovnemu človeku — delavcu in kmetu — v boljšo in lepšo bodočnost. Večje zanimanje za tisk bi moralo biti na naši vasi, vloga posredovalca in propagatorja pa bi morale odigrati kmetijske zadruge, zlasti v sedanjih pogojih graditve zadrugištva pri nas.

Poleg mobilizatorske in vzgojne vloge, ki jo tisk ima, je prav posebno važno poudariti, da list pri tem nudi delovnim ljudem veliko več, kot se tako dobro pripravljani in obiskani sestane, posebno če ima dovolj sodelavcev iz raznih krajev in iz različnih področij dejavnosti ter če je dovolj razširjen. Z drugimi besedami, list uspešno vrši svoje poslanstvo le tedaj, če je kvaliteten in če ima veliko število stalnih naročnikov in bralcev. Eno pa je z drugim tesno povezano: Kajti če je list vsebinsko dober, ima navadno tudi veliko naročnikov, od številna naročnikov pa je do neke mere odvisno finančno stanje lista (z večjo naklado se zmanjšajo tudi proizvodni stroški tiska), od katerega je odvisna kakovost lista.

To je nekaj splošnih dejstev. Poglejmo kako je s »Savinjskim vestnikom« v tem pogledu predvsem v šoštanskem okraju.

Odkrito povedano so imeli v tem okraju do svojega lista do pred kratkim mlačevski odnos. Zanj se niso veliko zanimali, še manj pa so mu pomagali. Že številke, kako je list v tem okraju razširjen, nam povedo vse. V šoštanskem okraju sprejema naš list le 242 stalnih naročnikov, v kolportaži pa ga prodajo komaj 200 izvodov. Vsega skupaj 442 izvodov tedensko, medtem ko ga razpečamo v Celju in okolici okoli 6000 izvodov. Od tega števila pa je več kot polovica stalnih naročnikov. Zares čudno razmerje. Drži, da je šoštanski okraj nekoliko odmaknjen od Celja, vendar to ne bi smel biti vzrok, če bi se svojčas merodajni malo bolj zanimali za list. V okraju so bili le trije stalni dopisniki, s katerimi je bilo v stiku le naše uredništvo. Zaradi malega števila naročnikov in bralcev v tem okraju nismo mogli objavljati vseh njihovih prispevkov. Poudarek smo dali Celju in okolici, kjer je list tudi najbolj razširjen. Zato so ti trije dopisniki pred kratkim odpovedali tudi svoje sodelovanje in tako je postal naš list še bolj oddaljen od ljudi v šoštanskem okraju.

Slabosti, ki se pojavljajo v zvezi s frontnim tiskom, so predvsem slabosti frontnih organizacij, ki listu ne pomagajo pri pridobivanju naročnikov in dobrih dopisnikov. To drži kot pribito: frontni list je živ odraz in ogledalo dela frontnih organizacij.

Tega se je začel vse bolj zavedati tudi Okrajni frontni odbor v Šoštanju, ki je zadnje čase usmeril vse sile v to, da listu vsestransko pomaga. Njihov zastopnik se redno udeležuje sej širšega uredniškega odbora; pridobili so že lepo vrsto dopisnikov, ki pridno dopisujejo, zlasti v času pred volitvami je prišla njihova vnaša od polnega izraza, uredništvo pa želi, da bi jo tudi obdržali. Tudi za razširitev lista so se poborili, ker le tako bomo lahko objavljali njihove prispevke v čim večjem številu. Te številke lista bodo sprejele kar 850 izvodov več. Poslali smo ga po seznamu OOOF v Šoštanju na razne naslove v okraju. Ker so tako čvrsto zagrabili, smo tudi prepričani, da bodo dobili čim več stalnih naročnikov, po delovnih kolektivih, na vasi in med uslužbenci. Tudi na razširitev kolportage najbrž ne bodo pozabili.

Prvi koraki so napravljeni. Uredništvo se bo potrudilo bralce v šoštanskem okraju čim bolj zadovoljiti. Vse to pa je seveda odvisno od nas vseh. Čim bolj bo list razširjen, čim več prispevkov bo sprejel in čim večja bo tudi finančna pomoč gospodarskih podjetij v šoštanskem okraju, ki dosedaj niso pokazala toliko razumevanja kot podjetja v Celju in okolici, tem bolj bo list lahko nudil svojim bralcem vsebinsko in oblikovno pestrejši izgled. List bo postal odraz dela in življenja delavca in kmeta tudi v vašem okraju, postal bo vaš in po njem boste radi posegali.

Po začetih stopnjah naprej in uspeh bo tu!

Uredništvo.

Važno za vse, posebno za šoštanjčane

V tej številki smo Vam poslali naročilnico za list, katero izpolnite, če se niste redni naročnik, če pa ste, jo ponudite znancem in sosedom.

Tiste pa, ki smo jim za šoštanski okraj poslali večje število lista, prosimo da v prihodnjem tednu javijo potrebo po našem listu, oziroma koliko ga lahko še vnapijajo.

Vsi, ki se bodo na novo naročili in ki bodo prodajali naš list v kolportaži, naj nam vrnejo izpolnjene naročilnice.

Kot v tej številki, bo tudi v bodoče, zlasti po novem letu, po ena stran posvečena šoštanskemu okraju.

Nedeljske volitve so potrdile zvestobo ljudstva socializmu in napredku

CELJE JE PRED LJUBLJANO V Odstotku volilne udeležbe — V TEKMOVANJU MED OKRAJI STA LJUBLJANSKI IN MARIBORSKI OKOLSKI OKRAJ PRED CELJSKIM (93,37), KAR SE TIČE VOLILNE UDELEŽBE — UDELEŽBA V ŠOŠTANJSKEM OKRAJU JE 92,19% — KLAVERNA ABSTINENCA JE BILA DO TAL PORAZENA

Pri nedeljskih volitvah v občinske mestne in okrajne ljudske odbore so delovni ljudje Slovenije odločno pokazali svojo voljo. Vzdušje, ki je vladalo med volivci, je jasno pokazalo privrženost naših ljudi do svoje socialistične domovine in programa Osvobodilne fronte. Nasprotniki socializma so doživeli poraz, kakršnega se prav gotovo niso nadejali, če-

ravno so morali biti na jasnem, da med ljudstvom nimajo opore. Socialistični ljudje so spregledali in zavrgli njihove poizkuse oviranja. Vatikan je preko svojih protiljudskih elementov v vrstah domačega klera naletel na strnjeno fronto delovnih ljudi; prav tako Informburo, ki je od zunaj, s streljanjem preko madžarske meje hotel omajati voljo slovenskega ljudstva.

V CELJU JE NAD POLOVICO VOLILŠČ ZABELEŽILO 100% UDELEŽBO

Volilšča v Celju so bila zelo lepo urejena in okrašena. Nekatera so odprli že pred sedmo uro na zahtevo volivcev. Veliko število volilšč, je že v zgodnjih jutranjih urah imelo zelo visok odstotek udeležbe. Najbolj razgibana so bila volilšča po deveti uri dopoldne. Pred dvanaesto uro je volilšče v bolnici zaključilo volitve, za tem volilščem pa so volilšča, predvsem mestnih četrti eno za drugim zaključevala volitve. Iz predmestnih terenov pa so se zopet pokazali Tremerčani, Košničani in Lokrovčani. Na mnogih volilščih so ves popoldan čakali samo na nekatere posameznike, ki so na veliko nezadovoljstvo vseh zavednih državljanov zmanjševali tekmovalne uspehe v tekMOVANJU, ki ga

je volilšče v OF domu napovedalo vsem ostalim volilščem. Zvečer je ob zaključku volitev nad polovico volilšč sto odstotno zaključilo volitve. Kako majhen in klavrn je odstotek tistih, ki so v svoji zapeljivosti, sovraštvu in zlonamernosti mislili škodovati naši trdni volji za socialistični razvoj, dokazuje visok odstotek volilne udeležbe na področju mestnega ljudskega odbora Celje, ki je znašal 99%. Tudi ta preostali odstotek predstavljajo večinoma takšni volivci, ki se vlad upravičenih zadržkov niso udeležili volitev.

Med slabšimi kraji, ki so zmanjšali, sicer neobčutno, celoten volilni izid so bili predvsem Lopata, Zagrad in Pečovnik.

NOVOZAPADLI SNEG NI OVIRAL VOLIVCEV V CELJSKEM OKOLJSKEM OKRAJU PRI IZVRŠEVANJU DRŽAVLJANSKE DOLŽNOSTI

Volivci okraja Celje-okolica so se dobro zavedali svoje državljanske dolžnosti in tekMOVANJA, ki so ga kot frontovci napovedali okrajema ljubljanske in mariborske okolice. Na Kozjanskem je sneg visoko zapadel, da so ga morali orati, vendar so tam večinoma že dopoldne zaključili volitve. Tako so v Kozjem končali volitve že ob 11. uri, uro pozneje pa tudi v Jurklostru. V dopoldanskih urah so končali z volitvami tudi v Radanji vasi in Zrečah, dalje na Trnovem hribu pri Laškem.

V Zrečah, ki so kot občinski odbor tekMOVALI z vsemi občinami v okraju, so na osmih volilščih zaključili volitve ob eni uri popoldne.

Ob desetih so zaključili volitve tudi v Polzeli, kjer so poleg ostalih kandidatov izvolili tudi dosedanjega začasnega predsednika tov. Franca Drobeša, delavca v Tovarni nogavic.

V Orlovi vasi pri Polzeli so zaključili volitve že nekaj pred deveto uro.

V konjiškem občinskem ljudskem odboru so volitve dobro potekale. Seveda je tudi tokrat konjiški arhidiakon Tovornik pokazal, da vodi svoje protiljudske »množice«, sestavljene iz duhovnika Trofenika, Nanuta in duhovni-

ka Tomažiča iz Zič. Poleg njih pa so abstinerili najbolj znani klerikalc v tertijske.

V Rečici pri Laškem so bile nepravilnosti, ki jih v bodoče ne gre izpregledati. Dolgo rečiško dolino so razdelili na levi in desni breg, tako da so nekateri volivci imeli volilšče čisto blizu, so pa do svojega morali hoditi tudi po uro daleč. Tudi v tej občini so se znani nasprotniki socializma izognili volitev. Kmetje vasi Slivno, ki so tokrat imeli volilšče v vasi, so prvič volili 100%. Po končanih volitvah so bili nekateri navzoči pri seštevjanju glasov in se prepričali o demokratičnosti volitev.

Pri Sv. Jerderti so volili 100% že ob 11. uri. Celotna občina Rečica pa je volila 97,5%. Izvoljena sta bila poleg drugih ljudski poslanec tov. Alauf in kmet Jeran iz Zgornje Rečice.

Na sedmi volilni enoti pa je bil izvoljen predsednik rudniške sindikalne podružnice tovariš Span Rudolf, ki je sicer res delal do druge ure, na volilšče pa ni prišel.

V Sentjurju pri Celju so izvolili v okrajno ljudsko skupščino znano borko za delavske pravice tov. Heleno Borovšakovo, v občinski in okrajni odbor pa poštovnega delavca v množičnih organizacijah in dosedanjega predsednika občine tov. Edija Plauštajnerja.

Ves okraj Celje-okolica je dosegel volilno udeležbo vseh upravičencev z 93,37%.

ŽENE TEKMOVALE Z MOŽMI

Kmet Jakob Ošep, ki ima kmetijo pod Raduho in je najvišje ležeča kmetija v okraju, je že ob 9. uri prišel z vso družino v štiri ure oddaljeno volilšče. Ošep je bil med vojno znani prijatelj partizanov. V Solčavi so med prvimi volili lovci in nato šli po vaseh in agitirali za volitve.

Po vsem okraju je bilo ta dan praznično veselje vidno na vsakem koraku in v vsaki vasi. Povsod so pri volitvah sodelovali godbe.

Zaradi dobrih predvolilnih priprav in zaradi velike zavesti delovnih množic je tudi šoštanski okraj, ki je eden najtežavnejših zaradi terenskih in vremenskih prilik, izvršil volitve z 92,19% udeležbo.

Novi odborniki Mestnega ljudskega odbora v Celju

Pri volitvah v Mestni ljudski odbor so bili v nedeljo izvoljeni naslednji tovariši:

Bogataj Vlado, Jenko Rado, Sagadin Alojz, Dolžan Franjo, Lovšin Janez, Trpin Lojze, Uranjek Ivan, Trofenik Janez, Presinger Riko, Kokalj Stane, Turk Ema, Jerman Riko, Gradišnik Fedor, Kline Emil, Horvat Izidor, Zapašek Jožef, Aškerc Anton, Zupančič Mirko, Dela-Mea Albin, Lužar Ivan, Vrabčič Olga, Pečnik Roman, Trebličnik Olga, Me-

dved Albin, Koražija Anton, Vaš Stefan, Skomina Rafko, Golc Edil, Frece Marica, Kukevec Slavko, Stermeck Ivan, Jezernik Ana, Čater Ivan, Pišek Ivan, Presinger Dolfo, Božič Stanko, Dolenc Ivan, Napred Alojz, Tratnik Anton in Hriberšek Avgust.

V prihodnji številki bomo objavili tudi število glasov, ki so jih izvoljeni odborniki dobili v posameznih volilnih enotah in odstotke udeležbe po volilnih enotah.

Ob prekopu heroja Dušana Kraigherja-Juga in Vere Šlandrove-Lr izke Svobodno ljudstvo se je poklonilo njunemu spominu

Mraz, ki je vel z zasneženih Dobrovelj, se je v sredo popoldne zamljal v ljudi, ki so se zbrali pred občinskim odborom na Vranskem. Okoli tri sto, s šolarji vred morda tudi nekaj več, se jih je zbralo v strnjen krog okoli poslopja, kjer sta v pritličju med nešteti venci ležali krsti s posmrtnimi ostanki Dušana Kraigherja-Juga in Vere Šlandrove-Lojzke. Ob njima so stržili borec v partizanskih oblekah, ki so jih nosili v borbi, katere žrtvi sta bila oba junaka. Le-te se je ljudstvo ta dan znova poklonilo v globoki zahvalnosti in s prisego, da bo na njuni krvi naša neodvisnost, da bomo našo socialistično domovino, za katero sta se borila vse svoje življenje, gradili naprej in jo budno čuvali.

Zalne svečanosti na Vranskem se je udeležilo poleg domačnov, med katerimi so bili zastopniki okoliških vasi, veliko število nekdanjih borcev-komunistov iz Celja in okolice, predstavniki ljudske oblasti in množičnih organizacij, med temi tudi sestra Vere-Lojzke tov. Mica Šlandrova. Navzoči so bili tudi člani bojnih patrolj druge grupe odredov, ki so te dni prehodile vse partizanske steze in obiskale vsa bojišča.

Pred poslopjem je gorenjska patrolja predala bojno zastavo, knjige in pozdrave patrolji celjske okolice.

Poslovilno besedo, o zaslugah obeh padlih junakov slovenskega naroda, je imel njun soborec in spomeničar tov. Kotnik iz Prebolda. Njegove besede so samo priklicale nazaj spomine pri vseh, ki so ju osebno poznali, a teh ni bilo malo med navzočimi. Zalostinke iz moških, otroških in ženskih grl so se poglabile splošno žalost, ki je po tolikih letih zopet presunila na stotine src. Med otožnimi zvoki godbe in jedkimi streli častnih salvi so prenesli njune posmrtno ostanke na vozila in jih prekrili z venci.

V imenu občinskega ljudskega odbora se je od njiju poslovil predsednik: »Vaši posmrtni ostanki danes zapuščajo našo zemljo, ki vaju je krila toliko let, toda kri, ki sta jo prelija, je ostala tu, nam vsem v spomin in opomin, kako dragocena je naša svoboda, ki je terjala toliko žrtve.«

Sprevod se je nato pomikal skozi Vransko, ki je bilo kot izumrlo. Vse je stopalo v spredu in se v teh trenutkih zopet popolnoma poglabilo v tiste čase, ki so bili za naše narode tako slavni in tako trda preizkušnja.

Od Vranskega do Kaplje vasi

Vozila so naglo zapuščala Vransko ob vznožju strmega pogoja. V Kaplji vasi se je sprevoz ustavil pred Verino rojstno hišo, katere prednja stran je bila dobesedno zakrita z venci. Ljudje so se tu deloma že razšli, ker se je svečanost na Vranskem zaradi napak v organizaciji zavlekla. Vsi ti pa so stali pred svojimi hišami ter s srci in pogledi spremljali junaka. Mrak se je že vlegel v Savinjsko dolino, vendar so Preboldčani in ljudje iz drugih vasi zdržali pred hišo s spominsko ploščo. Tudi tu je moški pevski zbor zapeel. Preboldski možje in fantje so peli ob slovesu Veri, ki je tako živahno in prepričevalno delala med njimi, jih vzgajala v ljubezni do človeka in domovine. Prisotni so imeli Vero tem bolj v živem spominu. Spominjali pa so se tudi Dušana, saj je hodil med nje, in so se ob njem tudi borili.

Noč je bila, ko so med zvoki godbe zaprasketali streli iz pušk častnega voda JLA. Vence s hiše, v kateri je bila rojena Vera, ki se je z brati in sestrami zrtvovala za svoje ljudstvo, so naložili na avtomobil.

Svojevrsen pogrebni sprevoz se je pomikal skozi Savinjsko dolino. Nad trideset vozil je z močnimi žarometi razsvetljevalo zadnjo pot obeh junakov. Ob cestah pa so se spoštljivo ustavljali ljudje. Tisoči slovenskih src, borci, ki so bili in ki niso bili navzoči, so se poklonili njunemu spominu.

Ob šesti uri zvečer je sprevoz križal celjske ulice. Posmrtno ostanke so prepejali pred novo gledališče na Šlandrovem trgu, kjer so jih postavili v avli na katafalk.

Nad 10.000 ljudi pri prekopu v Celju

Ze v zgodnjih jutranjih urah so se Celjani, predstavniki množičnih organizacij, mladina, delavci iz tovarn in meščani pomikali v nepregledni vrsti mimo krst v avli novega mestnega gledališča. Prinašali so vence in se v mislih poslavljali od obeh borcev, ki sta pustila v Celju velike sledove svojega revolucionarnega dela.

Popoldne ob 16. uri se je na Šlandrovem trgu zbrala desetisočglava množica delovnih ljudi iz Celja in okolice.

Prekopa so se udeležili sorodniki obeh padlih junakov, dalje predstavniki vlade LRS tov. Miha Marinko, tov. Franc Leskošek-Luka, tov. Janez Hribar, tov. Vlado Kozak ter generalmajor Peter Stante-Skala in drugi.

Podjetja v Slov. Konjicah za Novoletno jelko

Na iniciativo odbora AFŽ so v Slov. Konjicah že v začetku tega meseca pristopili k prvim pripravam za letošnjo Novoletno jelko. Nedavno tega je bil skupen posvet predstavnikov konjiških podjetij in sindikalnih podružnic, na katerem so obravnavali, kako in na kakšen način bi to nalogo najbolje izvedli, da bi ostala šolski mladini čim dalj časa v spominu. Na področju konjiške občine so 4 osnovne šole in ena nižja gimnazija, na katerih je skupno 1070 šolobveznih otrok, razen teh pa je še nekaj sto predšolske dece.

Na posvetu so iznesli več različnih predlogov za obdaritev. Sporazumeli so se, da bo vsaka šola dobila nekaj skupnih daril (žoge, šahe, knjige itd.), revnejšim učencem pa bo podarjenega še nekaj perila in obutve, vsi skupaj pa bodo še pogoščeni na dan obdaritve. Večino denarnih stroškov bodo v ta namen prispevala konjiška podjetja, del pa tudi kmetijske zadruge v okoliških vaseh ter organizacije AFŽ. Največ bodo prispevali pri LIP, in sicer 100.000 dinarjev (ker je to podjetje precej raztreseno s svojimi obrati in gozdnimi manipulacijami, bo to podjetje dalo še v drugih krajih 200.000 din), tovarna usnja bo dala razen 20.000 din še nekaj usnja, državno posestvo bo prispevalo

100 kg pšenice, trg. podjetje »Trgovski dom« pa bo podarilo različno blago in manjša darila za 15.000 din. Poleg teh pa bodo manjše zneske darovala v ta namen še druga manjša podjetja, tako da znaša skupna denarna vsota vseh prispevkov okoli 200.000 din. Na posvetu so postavili tudi poseben odbor, ki bo vodil ves potek priprav, v katerem so zastopniki podjetij, šol in organizacije AFŽ.

*

V nekaterih sindikalnih podružnicah na področju KSS v Slovenskih Konjicah so že pričeli s prvimi pripravami za redne letne skupščine. Tako so o tem že razpravljali kovinarji v Zrečah, kjer bodo še pred tem izvolili nove grupne poverjenike, kar je v tem podjetju zelo važno. Te pravočasne priprave dokazujejo, da bodo tudi občni zbor dobro pripravili. O vprašanju priprav je razpravljal na zadnji seji tudi KSS. Večino občnih zborov, posebno v večjih podjetjih, bodo izvedli že v januarju, ker bodo zatem volitve v nove delavske svete in upravne odbore podjetij. KSS bo še v teku tega meseca sklical posvete dosedanjih odbornikov iz podružnic, na katerih se bodo o pripravah še temeljitje pogovorili. L. V.

Novoizvoljeni odborniki v okrajni ljudski odbor Celje-okolica

Pri volitvah, dne 7. decembra 1952, so bili izvoljeni naslednji kandidati v Okrajni ljudski odbor Celje-okolica:

Občina Braslovce: Marovič Alojz, kmet in Marovič Ivan, kmet.
Občina Brezje: Škore Ivan, kmet.
Občina Dobrna: Koren Alojz, uslužbenec.
Občina Dramlje: Korenjak Martin, kmet.
Občina Frankolovo: Bračič Ivan, mali kmet in namestnik.
Občina Gornji Grad: Korun Franc, kmet.
Občina Grič: Funkl Ratko, kolar, Osvirk Mara, gospodinja.
Občina Jurklošter: Cvenk Miran, namestnik.
Občina Kozje: Rupret Jože, zadrugnik.
Občina Laško: Vrbovec Marija, gospod.
Občina Ljubljana: Vrbničar Martin, kmet.
Občina Lesično: Križnik Mihael, kmet in Maron Anton, uslužb. in posestnik.
Občina Loče: Čarl Štanko, učitelj in Tomančič Ignac, kmet.
Občina Petrovče: Rekar Albin, selarostrogar, Oblak Franc, pred. del.
Občina Planina: Doberšek Ivan, kmet in Vrečko Konrad, gostilničar.
Občina Podčetrtek: Mikolič Oton, učitelj.
Občina Polje: Poljčič Sotli, gostilnik in logar.
Občina Polzela: Sattler Mihael, kmet in Švajncar Franc, kmet.
Občina Ponikva: Žilfar Slavko, kmet in Medved Alojz, delavec.
Občina Prebode: Randi Edi, elek. tehnik, Korun Jože, delavec.
Občina Pristava: Zupane Franc, uprav., Skale Milko, mali kmet.
Občina Rečica: Jeran Viktor, kmet in Šušel Ernest, sodar.
Občina Rimske Toplice: Džanič Alojz, rudar.

Nagrajenci »Savinjskega vestnika« v predvolilnem tekmovanju

Na naš razpis tekmovanja v pisanju člankov v predvolilnem času je uredništvo »Savinjskega vestnika« dobilo lepo število prispevkov. Pri določanju nagrad so nas vodila predvsem kvaliteta prispevkov in sistematsko spremljanje dotičnega dopisnika celotne predvolilne borbe v kraju, iz katerega nam je poročal. Enkratni prispevki niso bili vzeti v obzir, razen če so bili zares dobri.

Uredništvo je bilo mnenja, da prve nagrade ni zaslužili nihče, ker ni bilo tako izrazito dobrega prispevka. Zato smo se odločili prvo nagrado (tri tisoč dinarjev) razdeliti na tri manjše nagrade, tako da smo določili nagrade namesto trem, kar petim dopisnikom.

Prvo nagrado (po razpisu drugo) je dobil: **Lupše Martin**, učitelj, Sentjur pri Celju, 2.000 din; drugo: **Langerholc Vinko**, delavec iz Slovenskih Konjic 1.000 din; tretjo: **Kotnik Jože**, predmetni učitelj, Celje, 1.000 din; četrto: **Bozovičar Ivica**, študentka, Zalec, 1.000 din in peto: **Pistotnik Ivan** iz Šminklavža pri Gornjem Gradu 1.000 din.

Vsi komunisti, ki so kandidirali, so bili izvoljeni

Mirno lahko trdimo, da še nobene volitve v Skofji vasi niso potekale tako zadovoljivo, kot sedanje volitve v občinski ljudski odbor in okrajni zbor. Rezultat udeležbe na volitvah, ki je 98,6%, nam jasno kaže zavednost naših delovnih ljudi, pa tudi Fronta je v večini primerov pravilno razumela svojo nalogo, saj se je o pomenu volitev razpravljalo na frontnih sestankih in to večkrat.

Izrazit primer, kakšno pa ne sme biti delo organizacije OF, pa nam je pokazala frontna organizacija v Lahovni. Čeprav se tam nahajajo tov. Franc Pangar, ki je predsednik vsakega odbora OF, so dan pred volitvami poslali na občinski ljudski odbor tovarišico, ki je zahtevala, da ljudski odbor izda nekemu odločbo, da raznese ljudem vabilo za volitve, češ da tega nihče ne more storiti. Tak odnos do važnih nalog je skrajno neodgovoren in zanj res ne moremo najti nobenega opravičila. Drug primer smo imeli v Trnovljah, kjer volišče v centru na dan volitev zjutraj sploh ni bilo okrašeno, za kar so prav gotovo v prvi vrsti odgovorni funkcionarji OF.

To sta bila dva najbolj kričeča primera nedostopnosti v pripravi na volitve.

Povsem drugačno pa je bilo stanje v drugih vaseh naše občine. Volišča so bila okrašena, tako da je težko reči, katero je bilo lepše. Odborniki OF so sami šli od hiše do hiše, dajali volivcem vabila ter jih tudi v razgovoru pozivali, da se volitev udeležijo v dopoldanskih urah. V Zadobrovi so bila volišča odprta že ob 6. uri, ob 11. uri pa so dosegli 100% udeležbo. Tudi v Arčlunu Skofji vasi, Trnovljah-Bozne, Prekorju, Smarjeti in Lipovcu so volitve zaključile že v popoldanskih urah. Edino Ljubljano, Pristavo in Leskovce so morali čakati nekateri zamudniki do 19. ure. Tako je v Ljubljani prišel Franc Košec voliti šele zvečer, čeprav je bil že zjutraj v gostilni poleg volišča. Da so pa v Pristavi volitve trajale ves dan, je pa v prvi vrsti vzrok oddaljenost in precej slaba pot, toda tudi na tem volišču so abstinenti samo 4 volivci.

Volivci so dali zaupanje 19 kandidatom, ki so jih izvolili v občinski ljudski odbor, ter dvema, ki bosta njihove interese zastopala v okrajnem zboru. Važno je naglasiti, da so bili izvoljeni vsi komunisti, ki so kandidirali, kar nam jasno kaže, da stojijo delovni ljudje Skofje vasi trdno na liniji naše Zveze komunistov.

Pred novoizvoljenim občinskim ljudskim odborom stojijo važne naloge, kot na gospodarskem tako tudi na političnem in kulturnem polju, zato je dolžnost vseh, ki so jim volivci izkazali zaupanje, da dajo na razpolago vse svoje sile, da bodo rezultati njihovega dela čim boljše in lepši.

—mi

Izid volitev v občinske ljudske odbore v okraju Celje okolica

	Število volilnih upravičencev	Število upravičeno oddanih	Volilna udeležba	Volilna udeležba v odstotkih
Braslovce	1857	156	1644	96,6
Brezje	931	125	660	81,9
Dobrna	1554	229	1248	94,1
Dramlje	1071	172	830	92,3
Frankolovo	956	57	882	97,7
Gornji Grad	802	50	698	92,8
Grič	1627	224	1378	98,7
Jurklošter	1158	126	927	89,7
Kozje	1386	139	1227	97,8
Laško	3027	281	2619	97,7
Lesično	1682	174	1365	90,5
Loče	2633	221	2301	95,5
Petrovče	2405	271	2062	96,6
Planina	2073	229	1487	81,9
Podčetrtek	1298	146	1056	92,3
Polje	578	28	528	96,8
Polzela	2045	259	1679	94,1
Ponikva	1464	176	1232	95,7
Prebode	2083	190	1779	95,7
Pristava	2398	251	1896	89,6
Rečica	3000	227	1723	97,2

Neka vajenka iz Braslovč in volitve

Takole je mislila neka vajenka šiviljske stroke iz Braslovč v nedeljo, ko so bile volitve: »V šoli so nam pripovedovali in tu pa tam sem še neke slišala, da je v naši državi demokracija, se pravi, delaj, kar hočeš. Volitve so prostovoljne, zato bom naredila tudi vse skupaj po svoje.« Zjutraj je kot dobra katoličanka šla k sveti maši, potem jo je pa kar naenkrat nekaj prišlo in je morala v posteljo. No, takole po šolsko je pač sklepala, da je najboljša opravičila za šolsko in temu primerno tudi za volilno opravičila »špricanje«. Držati se je treba za želodec ali glavo, ležati v postelji in skratka biti bolan, pa bo nekdo že verjel.

Volitve so v Braslovčah lepo potekale, šiviljska vajenka pa je ležala, bila je »hudo hudo bolna«, tako močno, da bi jo celo tovariš upravitelj, ki je kandidiral in bil izvoljen, opravičil.

Nekdo se je pa le spomnil in jo šel obiskat na dom, mogoče — si je mislil obiskovalec — pa le potrebuje kakšno pomoč. Med obiskom se je pa morala nekaj spremeniti, vajenka je namreč kar naenkrat skočila iz postelje, bolezen je iznenada izginila in v živahnem, nasmehanim razgovoru in še z dvema volivkama odšla na volišče.

Recite, če to ni lepo! Kdo bi si mislil, da imajo volitve čudodelno moč. Res je, da so stari ljudje, invalidi in drugi bolniki brez čudežne pomoči in postelje že zgodaj opravili svojo državljansko dolžnost, vendar je pa tudi res, da je vajenka šiviljske stroke posebne vrste človek, ki potrebuje posebno zdravlilo za to, kar je drugim samo po sebi umevno.

Ali ni res čudno?

Canjko na Polzeli se je temeljito prepiral

V Mladinskem domu na Polzeli imajo ekonom. Ta ekonom je, kar je prav in v redu, kandidiral za občinskega odbornika.

7. decembra so se na sami Polzeli, kjer je ekonom kandidiral, zaključile volitve. Volilni komisiji sta prešli glasovnice in ugotovili, da tov. Canjko, z ozirom na prejšnje število glasov, ni bil izvoljen. Material je bil oddan, rezultati pa, vsaj posredno, menda tudi že sporočeni ljudem. — Tovariš Canjko je bil v občinski gostilni z nekaterimi — verjetno s tistimi, ki so oddali glasove zanj, mimogrede povedano, le-teh ni bilo majhno število — manjkala pa sta samo

dva glasa, da bi ekonom postal občinski odbornik.

Možakarji so verjetno pretresali potek volitev in se kar naenkrat spomnili, da bi le bil moral biti izvoljen on, namreč tovariš Canjko. Že zelo pozno ponoči jo je na občinski ljudski odbor prinal ekonom ves razburjen in nekako povedal, da bi bilo potrebno prekontrolirati rezultate, ker bi na vsak način moral biti izvoljen on. Kljub temu, da je tak postopek v nasprotju z obstoječimi predpisi, ker so za ugotavljanje volilnih rezultatov pristojni in odgovorne volilne komisije, je bilo tovarišu Canjku dovoljeno, da s svojimi ljudmi prešteje in pregleda oddane glasovnice — in prav je bilo tako.

Steli so, trikrat so šteli, zelo dolgo se je zavleklo vse skupaj, končni rezultat skoraj trirnega dela pa je bil isti, kakršnega je našla pristojna volilna komisija ob zaključku volitev. Razlika med njim in drugim kandidatom je bila samo za dva glasa.

Vsemu temu bi lahko rekli nezaupanje in žalitev organov, ki jih je postavila za izvedbo volitev okrajna volilna komisija kot državni organ, na drugi strani je pa to le višek po ekonomu in njegovih somišljenikih zamišljene demokracije.

Tov. Canjko — ekonom Mladinskega doma na Polzeli — se je krepko prepiral in z njim verjetno še marsikdo. Izgubili so besedo, ki bi jo sicer verjetno po svoje trosili po Polzeli in njeni okolici. Ne bilo bi nič napačnega, če bi državni uslužbenec, v kakršni vlogi je ekonom Mladinskega doma, delal bolj in se naslanjal predvsem na svojo glavo, ne pa delal po navodilih tistih, ki so ga v nedeljo pripravili do takega koraka.

Roditeljski sestanek v Šentjurju pri Celju

Da so roditeljski sestanki najboljša povezava šole z domom, se prav dobro zaveda Nižja gimnazija Šentjur pri Celju, ki je sklicala roditeljski sestanek, katerega so se udeležili starši polnoštevno, kar pač dokazuje, da je njihovo zanimanje za šolo veliko.

Tov. Seručar, ravnatelj nižje gimnazije, je starše iskreno pozdravil in že uvodoma prikazal uspehe, ki jih dosega njihov dijak v šoli. Prikazal je rezultate prve redovalne konference, ki jo objasnili, da ima nižja gimnazija 40% uspeh. Le-ta je v nižjih razredih slabši, čemur vzrok je gotovo prehod iz osnovne šole v nižjo gimnazijo. Da bi se uspeh izboljšal, je tovariš ravnatelj opozoril starše na skrb, da se bodo otroci marljivo učili.

Glede internata, ki zavzema 2 učilnici, je omenil, da se bo stanje kmalu izboljšalo, ker se bo preselil v občinsko hišo. Starši so bili seznanjeni tudi o moralni vzgoji, ki se bo uvedla kot nov predmet v naše šole.

Pri razrednikih so se starši živo zanimali za uspehe svojih otrok. Ugotovili so, da imajo mnogi starši drugačna mnenja o otroku, kakor v resnici je, bili so pa tudi primeri, da niso dijaki staršem pokazali opomine, ki so jih prejeli pri redovalni konferenci.

Tako je ustvarjena med domom in šolo trdna vez, ki bo gotovo blagodejno vplivala na vzgojo in uspehe šolskega naraščaja.

Zakaj ne moremo delati po predpisih

Inšpekcija dela Celje-okolica je prejela odločbo o prenehanju uslužbenškega razmerja od Kmetijske zadruge Ljubljana, ki se glasi:

ODLOČBA

O prenehanju uslužbenškega razmerja zaradi odnevi od strani zadruge.

Na podlagi 30. in 85. člena zakona o drž. uslužbenih (U. list LRS 1-2-49) odloča upr. odbor KZ Ljubljana, da odpove službo tov. Oplotnik Marici, roj. 27. 8. 1927, zaposleni pri tuk. KZ po poklicu z dne 1. 11. 1952.

Uslužbenko razmerje preneha s dnem 31. decembra 1952. Odslek za računovodstvo bo koncem meseca 31. 12. 1952 ustavil mesečne prejeme.

Utemeljitev:

Vsled reorganizacije obrata, ker poslovalnica ni rentabilna se odpušča ter vas priporočamo ostalim podjetjem v nadaljevanje nastavitve.

Smrti inženir — svoboda narodu!

Tajnik: Predsednik: Videnšek Karl i. r. Naglič Ludvik i. r.

Kmetijska zadruga z o. j. Ljubljana pri Celju

Istočasno je Kmetijska zadruga v Ljubljani z dne 28. 11. 1952 tov. Oplotnik Marici poslala dopis sledeče vsebine:

CELJSKA PODRUŽNICA ZGODOVIN-KEGA DRUŠTVA BO IMELA OBČNI ZBOR

Dne 15. decembra ob 5. uri popoldne bo celjska podružnica slovenskega zgodovinskega društva imela občni zbor v risalnici učiteljskega. Poleg članov društva se bodo tega zbora udeležili tudi prijatelji domače zgodovine. Posebno mladina, ki se zanima za zgodovino, naj ne bi zamudila te prilike, ki jim bo zelo koristila.

Hočevarjev golaž v temi

O krojaču Hočevarju iz Loznice pri Zalcu in o njegovem »bolečem srcu« smo slišali in čitali že v predvolilni dobi. Tedaj je bilo rečeno, da je možakar zaradi svoje govorne sposobnosti zlezal na kandidatno listo. Vse do volitev je bil zelo vztrajen in je zaradi tega pričakoval v nedeljo dobre rezultate, s prepričanjem, da bo v kratkem njegov glas na sešnanju občinskega odbora nekaj pomenil.

Nedelja se je bližala sedmi uri. Pri Zagodu na Loznici je lepo dišalo po pravem volilnem golažu. Vse je izgledalo, da se bo nekdo po končanih volitvah mastno založil in krepko zalil, zlasti ko bodo objavili novoizvoljenega odbornika za volilno enoto Loznico. — Hočevar je celo, seveda brez dovoljenja in zakonite pravice, prisostvoval številu glasov, vendar pa le toliko časa, dokler ni videl in slišal, da z 58 glasovi ne bo mogel postati mestni oče v Zalcu.

Med štejetjem je bilo pri Zagodu vse pripravljeno. Razsvetljava je bila taka,

kakršne smo navajeni samo ob velikih svečanostih. Ob osemindeseti zaključili številki je Hočevarja naenkrat odneslo iz volilnega prostora — ob tej žalostni številki pa so tudi ugasnile žarnice pri Zagodu — golaž je bil v temi in nihče ne ve ničesar povedati o njegovi žalostni usodi.

Zlobni jeziki po Zalcu vedo o vsem tem povedati marsikaj, vendar pa ne bomo vzemirjali pretreseno Hočevarjevo srce. Prav bi pa le bilo, da bi novi občinski ljudski odbor po svoji davčni komisiji spremljal predvideni golaž, torej dohodke v naturi, v denarno vrednost in krojaču Hočevarju od celotnega zneska predpisal vsaj lepo prvo novoletno davčno akontacijo, če morda četrta letošnja tega ni zajela.

O golažu, o žarnicah in o vsem, kar je s tem v zvezi, pa naj do prihodnjih volitev razmisli Hočevar in njegovih 58 glasovalcev.

Prvi pregled dela na šoli za trgovske vajence

V vrsti naših številnih vajenjalnih novih strokovnih moči je mestoma najmanj poznano to, ki oskrbuje naša trgovska podjetja z mlado in kvalificirano delovno silo — šola za trgovske vajence.

Za osmo šolsko leto uživa zaradi pomankanja lastnih prostorov — (v tej zvezi si ne moremo kaj, da ne bi publicirali želje po reprezentativni palači, po »Trgovskem domu«, v katerem bi bili najljepši trgovski obrati, ki bi nudili krov Trgovski zbornici, raznim agencijam in podobno, v kateri bi bila primerna konferenčna dvorana in seveda vsaj trgovska šola, če ne tudi ekonomska srednja šola z modernimi učilnicami) — gostilnubje ekonomske srednje šole, sploščka, v stiski za učno osebo, tudi njene učne moči. Pred kratkim je šolsko vodstvo s predavatelji imelo prvo letošnjo ocenjevalno konferenco. Konferenca, kateri so prisostvovali tudi predstavniki Trg. zbornice in trgovskih podjetij iz mesta in okolice, je izkazala prav lepe učne uspehe. Kljub temu, da sprva zapostavljamo učence v trgovini ocenjevanje ne moremo primerjati režimu, ki vlada v tem pogledu na ostalih rednih šolah, ga vendar navajamo že zaradi primerjave: odstotek pozitivno ocenjenih učencev se giblje med 68,5% i. razreda in 80,7% v lii. razreda, iz česar sledi, da sta bili marljivost in pridnost višjega razreda privrženci v nižjem razreda. Povprečni uspeh 64 učencev skrajna uspeh, ki so obiskuje je tedaj 75%.

Z velikim zadovoljstvom je konferenca sprejela tudi sklepe šolskega odbora tukajšnje Trg. zbornice. Z veliko zavzetostjo za šolo in njeno uspešno delovanje je namreč odbor sklenil, da bodo podjetja kupila vsem učencem tiste učbenike, ki so potrebni. Učbeniki bodo ostali last šole, učenci pa bodo zanje plačevali le materialne obrabe, iz katere bo razel nov knjižni sklad. Tudi eks-

kursje in podobno bosta podprli obe zbornici s primernimi dotacijami, sicer pa bo šola vsredval MLO kot ustanovitelj.

Pomembnost šole je bila ponovno na posebnih razpravi tudi pri republikli Trg. zbornici in Ljubljani, kjer je bilo sklenjeno, da se bodo v bodoče sprejemali v šolo le vajenci z dovršeno nižjo gimnazijo, zaradi česar naj bi dobila šola steno, nepopolne srednje šole, dokler bi njen absoluten opravil trgovsko službo.

Predepa pa ostane še nadalje vprašanje razmerja med moško in žensko mladino. Namerno razmerja 3:7, znana razmerja 1:9... Ta boleča točka ključa slej ko prej po odpravljenju, četrtno si po prvih učnih in šolsko-organizacijskih uspehih ter obli skrb za šolo že lahko obetamo vedno bolj sposobne kadre za odgovorno službo v naših trgovskih podjetjih.

Konjereja in koniški šport v celjskem okoliškem okraju

Medtem ko se matični »Klub za konjski šport« v Celju ne zgane, se je zdramilo podeželje. Sindikalna podružnica tovarne nogavic na Polzeli je letos priredila kar dva nastopa, tekmovali so tudi že v Gotovljah in verjetno se bodo kmalu pokazali tudi Vrančani. Vsi ti klubi naj bi se registrirali tudi pri republiški zvezi.

Konjski šport nima zgolj športni značaj. Smisel tega športa leži globlje, ker ima gospodarsko kulturni in vojaški smisel.

Koliko neprilik in nepotrebnega dela za veterinarstvo bi imeli kmetje, če bi

podrobneje poznali konje in se naučili njih prave nege. Koliko poguma in srčne kulture potrebuje dober jahalce in koliko je pomagano naši ljudski armadi, če dobi v svoje vrste že izurjene športnike jahalce.

In končno — treba bi bilo izvršiti selekcijo in vzgojiti odgovarjajoči tip savinjskega oziroma spodnještajerskega konja. S tem seveda ni treba misliti, da bi mogli konkurirati agrotehniku.

Iz Šmartnega ob Paki

Pretekli dni je bil občni zbor Kulturno-umetniškega društva »Jole Letonja-Kmet« iz Šmartnega ob Paki. Iz poročil je bilo razvidno, da društvena uprava ni pokazala prave sezonske tega, kar so ljudje od nje pričakovali. Izvoljena je bila nova uprava s tukajšnjim šolskim upraviteljem na čelu.

—

Ze spemladni smo poročali, da je KZ nabavila več prevoznih škroplilnic, motorne škroplilnice in traktor. Po tem času pa se ji je posrečilo nabaviti še mlaticilno, kosilnico, žago, cirkularko in v zadnjem času še priklopec k traktorju. Traktor je stalno v obrabi. Saj tudi ni čuda, ko ga uporabljajo člani in nečlani. Zadnji plačajo za dele pač malo več. Nekaterim ni bilo po volji, da se je delež dvignil na 1000 din, vendar tudi ti potaši uvidovajo, da imajo od zadruge le karisti.

—

Odvodni jarek, ki je speljal v Fako, je preplavljen in nečisti, zato je ob deževju v vasi polno miškat in blata. Kdaj se bodo morda spet agnili, da se ta zadeva enkrat

Po šoštanjskem okraju

Ali je popolna gimnazija v Šaleški dolini potrebna?

Bogata je ta dolina. V svojih nedrjih skriva do 150 metrov debele plasti črne-ga zlata. Ogrmen je njen razmah v zadnjih letih, ko so odprli v bližini Velenja še nov jašek. Danes stoji poleg starega trga že celo novo naselje Novo Velenje. Široka je perspektiva tega kraja, ki bo kmalu zrasel v mesto. Z gradnjo kemičnega kombinata se bo dotok delavcev povečal. Približno 6 km severozahodno od Velenja leži mesto Šoštanj, sedež okraja. Kakor Šoštanj ima tudi Velenje nižjo gimnazijo. Naj spregovore še številke: šoštanjška gimnazija ima sedaj okoli 280 dijakov, velenjska 223, to je skupno 503 dijakov. Število se bo zlasti v Velenju povečalo, da bosta tako imeli obe šoli z okolico v treh letih okoli 1000 dijakov.

Ze dolgo vrsto let so dijaki te doline primorani študirati v precej oddaljenem Celju. In še nekaj je! Prenekateri dijak bi študiral dalje, toda vozna karta in vse ostalo so stroški, ki jih ne premore vsakdo.

Danes leži na delavskem razredu te-žišče borbe — izgradnja socializma. Ali zato ne bi bilo treba v tej smeri storiti vse potrebno? Ali bi bilo potem zgre-šeno, če tak veliki delavski revir, kot je Velenje, dobi popolno gimnazijo? Z njo bi dobili prepotrebno kulturno žarišče — matično Šaleške doline. Tako mislijo tudi napredni delavci velenj-skega rudnika in širša javnost sploh! Mnogo je bilo o tem govora na za to odgovornih mestih. Ne bi bilo pravilno, ako bi na račun lokalpatriotizma zane-marjali dragocenost, ki naj ne bi bila last samo večjih mest.

Res je, da bi v prihodnjem šolskem letu dobili iz obeh četrtnih razredov šoštanjškega in velenjskega le okoli 20 dijakov. Toda to nas ne sme motiti. Enkrat je treba začeti. Začetek bo čez nekaj let prav tako težak. Z odlaganjem popolne gimnazije bodo odlagali gradnjo šolskega poslopja.

Razen tega bi bila celjska gimnazija razbremenjena za najmanj 100 otrok letno. Vzgojni kader, namenjen tem, naj bi prišel sem. Dotok delavcev bi se z ustanovitvijo popolne gimnazije v Ve-lenju v višjih razredih povečal in bi bil s tem popravljen socialni sestav dija-kov višješolcev.

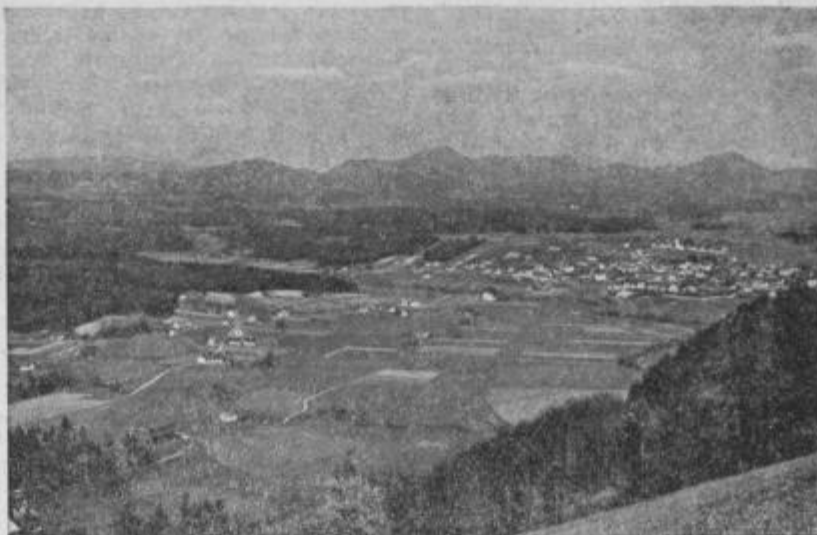
Prosvetni delavci in razna društva bi dobila z njo kulturno žarišče! Izobraz-beni nivo delavstva v Velenju bi se dvignil. Na velikem praznem področju od Raven na Koroškem pa do Celja bi zrasla nova ponosna širiteljica znanosti — gimnazija Velenje.

Ze dejstvo, da je Velenje izrazito proletarski kraj in da ima neprimerno boljše izgleda za gospodarski razvoj kot Šoštanj, govori o potrebi gimnazije tu.

Naj bi ta dopis našel odmev v široki javnosti. Tiha želja, ki jo že dolgo go-jijo Velenjčani in z njimi Šaleška do-lina, naj bi postala dejstvo. Rudnik naj takoj povzame iniciativo za gradnjo no-vega poslopja!

Le razgledan delavec se bo lahko boril s sovražniki socializma. Zato je želja velenjskih proletarcev še bolj opravi-čena.

Vinko Šmajš

Šoštanj z bližnjo okolico

Nikar po stopinjah izdajalcev

V Zdravilišču Dobrna se je zdravila pred nedavnim priletu gospa Kuni-gunda Marn, vdova po trgovcu in go-stilničarju v vasi Pesje v Šaleški dolini. Za časa okupacije sta oba z možem dobro trgovala, poveljevala okupator-jev zasluge in špionirala.

Hinko Marn je bil eden izmed stebrov fašizma v dolini in ga moramo uvrstiti k Vošnjaku, Haukeju, Detičku, Gollu, Tišlerju itd. Poleg tega, da so bili ti ljudje kulturnodolci, špioni in za-grizeni nemčurji ter sovražniki Sloven-cov, so imeli v rokah tudi vse gospo-darske pozicije v dolini.

Revolucija je pometla z vsemi nem-škimi gospodarji od trgovcev do gostil-ničarjev in tovarnarjev tudi pri nas. Vsa nesreča pa je v tem, da je večina njih pobegnila pred ljudsko sodbo.

Tudi Kunigunda Marn se je pravo-časno umaknila v Maribor k svojim sorodnikom v Jezdarsko ulico 5. Tu živi že sedem let in nič se ni pobrigala za svojo imovino kot lastnica dokaj velike hiše. Zakaj neki je zbežala, se potuhni-la in dovolila, da so njeno imetje za-plenili kot imovino narodnih izdajalcev? Vendar — dejstva so nekoliko drugačna.

kot so videti na prvi pogled. Kunigunda Marn ni pozabila in izgleda, da tudi ne misli pozabiti na svojo hišo v Pesju. Prav tako pa tudi njeni hlapčiči ne morejo pozabiti svojih gospodarjev v begunstvu. Da je temu tako, nam pove tale primer.

Gospa Marn se je v boleznii zatekla na Dobrno (za mnoge dobre državljane v Dobrni čestokrat ni mesta!). Dobrna pa je blizu Šaleške doline, zaradi česar je bilo zanj zdravljenje mnogo uspeš-nejše kot pa za koga drugega. Poleg zdravlilnih kopeli so ji pomagala tudi sporočila o stanju z njeno bivšo imo-vino.

Poklicala je posestnico Ano Glažer-jevo iz Pesja št. 15, da ji pride poročat o stanju. Kaj naj bi bilo za Glažerjevo gospo bolj vzpodbudnega v današnjem času kot to, da lahko ustreže izdajalcem slovenskega naroda. Brž si je ogledala vso posest, v kakšnem stanju je, in od-hitela skupno z mesarjem Magdičem v Dobrno. Kakšna sreča za Glažerjevo in Magdiča! Očividci trdijo, da so se pri-jatelji od sreče objemali in obenem so jim tekale solze veselja.

Mi pa vemo, da se danes vsa reakcija povezuje v borbo proti ljudski oblasti in ni razloga, da ne bi tudi klerikalci in kulturnodolci katere skupne po-gruntali. Vse kaže, da je pri nas še več Glažerjev in Magdičev, ki bi prav tako radi objemali Kunigunde in jim kaj lepega povedali o njihovem nekdanjem imetju. Vendar iz vsega tega ne bo nič.

Kot je partizanska pest pregnala oku-patorje in njihove pomagače, tako bo propadla tudi politika klerikalnih ob-veščevalcev Glažerjevega kova v Ša-leški dolini.

Kr.

jencev delo od 7. ure zjutraj do 7. ure zvečer, v poletnih mesecih pa še več. Stanujeta pri mojstru, spita pa oba v eni postelji. Poleti morata opravljati tudi poljedelska dela. Mojster ima na-vado, da jemlje v najem zemljo, kar mu gotovo nese, če na tak način iz-rablja svoje vajence. Ko so mojstra vprašali, kako se kaj vajenca učita, je enega sicer pohvalil, za Cirila Zmavca pa je dejal, da je strokovno slab. Ali se je temu čuditi? Kako naj bi imeli nje-govi vajenci pri takih razmerah boljši uspeh?

Ta članek naj bo mojstru Kumru resno opozorilo, opozori pa naj tudi vse tiste mojstre, ki še vedno izrabljajo vajence in z njimi ravnaajo tako brez-dušno. Mislimo, da bi bilo potrebno po-svetiti več skrbi obrtnemu naraščanju.

ALI ŽE VESTE ...

... da šoštanjška delavska godba na pihala paradira po mestu skupno z dušnimi pastirji pri raznih pogrebih, kljub temu, da so delavci nejevoljni?

... da ni ženski niti moški pevski zbor v Šoštanju na akademiji proslave ob Dnevu republike zapel niti ene partizanske pesmi?

... da je sredi Šoštanja že dolgo časa izkopana globoka jama, zaradi katere si prebivalci bistrijo glave, ker ne vedo, kaj bo iz tega nastalo?

... da so v kinopodietju v Šoštanju ob vsakem boljšem filmu rezervirane vse boljše vstopnice?

... da se trafike v Šoštanju boje, da ne bi ljudje preveč čitali časopisov, zato vzamejo raje manjše število v pro-dajo?

... da se gospodinje v Šoštanju jeze na peke, ker jim ob peki kruha zama-žejo vse servijete?

Kako potekajo zdravstveno prosvetni tečaji v šoštanjskem okraju

Okrajni odbor Rdečega križa v So-štanju je že v začetku meseca avgusta pričel s potrebnimi pripravami, da bi zdravstveno prosvetni tečaji za kmečko žensko mladino čimbolje uspeli. Na prvih sejah so izdelali načrt predava-

teljskih mest in določili predavatelje. Ze v samem začetku je bila stvar dobro pripravljena, ker so pritegnili k sodelo-vanju zastopnike JLA, PAZ, Sveta za zdravstvo in socialno politiko, Sveta za kulturo in prosveto, zastopnice žena in mladine.

Tečaji se vrše v 12 krajih, obiskuje pa jih 596 tečajnic. Skupno je 20 pre-davateljev, od katerih je 5 zdravnikov, 4 medicinske sestre, 7 ostalih zdravstve-nih delavcev in 4 učitelji.

Prvi tečaji so se pričeli 9. novembra. Mladinke želijo, da bi se čimveč naučile. Na zadnji seji je okrajni odbor RKS ugotovil, da je povprečna udeležba na tečajih 90 do 95%, kar je brez dvoma lep uspeh. Najlepše uspeva tečaj v Pesjem pri Velenju, kjer je udeležba 100%. Tečaj vodi priljubljena medicinska sestra tov. Jožica Mavec. Lepo uspe-va tečaj tudi v Mozirju, Gorici ob Dreti, Lučah in še v nekaterih drugih krajih. Najslabša udeležba pa je v Velenju, kjer sicer predava zdravnik, ki si pri-zadeva, da bi bil tečaj kar najbolj kva-liteten. Za slabo udeležbo pa nosijo krivdo krajevne organizacije, ki nudijo zdravniku v tem pogledu prav malo pomoči. Pohvalimo pa lahko žene iz Smihela nad Mozirjem, kjer se udele-žujejo tečajev tudi tiste žene in matere, ki niso obvezane obiskovati tečaj. Prav bi bilo, da bi se udeleževale teh tečajev žene tudi v drugih krajih.

Tu gre za zdravstveno prosvetno iz-obrazevanje naših žena in ženske mla-dine, ki naj bi si preko teh tečajev pri-dobile osnovno znanje iz področja nege dojenčka, higijene in prve pomoči.

Kako pa v Lučah ...

Splošni razvoj v naši državi je precej razgibal tudi življenje v gorski vasi Luče. Predvsem je ta kraj poznan po živahnem kulturno-prosvetnem delu. V teku enega leta so člani KUD »Ra-duha« naštudirali že celo vrsto kultur-nih prireditvev in to od pestrega »Ko-roškega večera« do Linhartove »Župa-nove Micke«. Z njimi so z uspehom izvedli vrsto gostovanj po Gornji Sa-vinjski dolini.

Učiteljstvo na lepo obnovljeni šoli skrbil za dostojne proslave vseh držav-nih praznikov. Posebno uspela je bila proslava letošnjega Dneva republike. — Poslušalcem radia je dobro znan tudi lučki vokalni kvintet, ki uspešno deluje v okviru društva »Raduha«.

Tudi izobrazbi ženske mladine posve-čajo veliko skrb. Kakor po drugih krajih tudi tukaj uspešno deluje zdrav-stveni tečaj, ki ga prireja RK. AFŽ pa je poleg tega organizirala še gospodinj-ski tečaj, za katerega je veliko zani-manje. Vključenih je nad 20 deklet, prijavilo pa se jih je blizu 50. Vodi ga odlična gospodinjska učiteljica Vilma Beniger, ki se je kljub starosti žrtvo-

vala in ustregla želji in potrebam tu-kajšnjega prebivalstva. Hvale vredno je razumevanje, ki ga je ob tej priliki pokazal tov. Brezovnik s tem, da je v ta namen vzorno pripravil vse prostore.

Kmetijska zadruga pa se zavzema za ustanovitev kmetijskega tečaja za moško mladino. Če se bo tudi tukaj našlo do-volj zanimanja in razumevanja med prebivalstvom, potem bo zavzelo izobra-ževalno delo v tej lepi gorski vasi obseg, kot ga Lučani še ne pomnijo.

Es Ludvik.

IZ LJUBNEGA

Sporočajo nam, da so v Ljubnem na-bavili sanitetni avtomobil, kar je dalo pobudo za večjo vlogo pri zbiranju in dajanju prispevkov za bodoči zdravstve-ni dom.

V prosvetnem domu so preuredili tudi dvorano. Moški zbor je dobil sedaj še konkurenco v ženskem zboru. Tako je prav. Ne zaradi konkurence — temveč zaradi važnosti obeh pevskih zborov.

V domu bodo v kratkem uredili tudi čitalnico.

L-N

Kdaj bodo na Ljubnem prešli od besed k dejanjem

V Poletu sem pred kratkim čital gornji naslov z vsebino članka, v katerem pisec po-greva slišati ljubnenski problem glede prosvet-nega doma (Orlovski dom), ki ga je po vojni obnovila Fizkultura zveza Slovenije okroma TD Ljubno, ki je dobilo za obnovo doma precejšen kredit 500.000 din. Z domom je omenjeno društvo zelo slabo gospodarilo, ali holje rečeno gospodarili so na čuden način vsi trižani, saj so prihajali v dom kakor in kadar so hoteli. Po navodilu min. za komu-nalne zadeve LRS je imenovan dom kakor tudi druga takina poslopja prešel v splošno last — splošno ljudsko premoženje. Za uprav-nega organa je bil določen bivši KLO Ljub-no. Ker je FZS zahtevala povrnitev stroškov za obnovo doma, s katerim bi no Telovadnem društvu Ljubno gradila nov telovadni dom, se je na seji zastopnikov KLO Ljubno in TD Ljubno sklenilo, naj TD Ljubno preskrbi čim prej načrte za gradnjo telovadnega do-ma, KLO Ljubno pa se bo pobrigal za in-vesticijski kredit. Ker TD Ljubno ni v tej smeri nič ukrenilo in ni preskrbelo načrta takrat, ko je bila možnost za investicijske kredite, je stvar zaspala. Z začudenjem se vprašujem, komu je namenjen članek s gor-njim naslovom? Ali morda fizkulturalni na Ljubnem sprašujejo samega sebe?

V ostalem se ne bom bavil z navedbami v omenjenem članku, ker v veliki večini ne drže ali pa se dobremu poznavalcu razmer zde smešne! Vprašal bi še samo, ali se je pisec članka res objektivno lotil vprašanja, zakaj je nastalo mrtvilo v fizkulturalni na Ljubnem? Menim, da se članek bavi s problemi, ki so drugovrstni, zaradi pozitivne telovadbe pa niti on niti njegovi ne ukrenejo ničesar. Ali so tu tudi morda potrebne kakšne ob-ljube? Menim, da so uspehi dosegljivi le s trdom in tega bo menda na fizkulturalnem

polju dosedaj premalo na Ljubnem. Oboje je namreč potrebno kljub splošnemu razu-mevanju na Ljubnem. V zadnjem času pa le izgleda, da bo tudi tu prešlo k dejanjem. Bojim se samo, da bo fizkulturalnikom težko, kaj takega — vsaj kakor kaže dosedanja praksa! Ob dejstvu pa, da razumevanje ob-stoja, morda to le ne bo pretežko. Potreba Ljubnega in želja vseh pa je, da bi telovadni dom na Ljubnem čim prej dogradili.

Pa vendar ne moremo reči, da fizkultura na Ljubnem ničesar ne dela. To dokazuje tudi skoro dograjena smučarska skakalnica s kritično točko 65 m, ki bo, upamo, že to zimo uporabna. Skakalnica bodo lahko upo-rabljali smučarji iz daljaje okolice, ki jih bodo vabili prelepi smučki tereni v okolici Ljubnega. No, tudi gradnja športnega lgr-i-ša in novega telovadnega doma dobiva že sigurnejša tla za uresničenje in upam, da bodo s delom začeli spomladi. Mnenja sem, da je spanja v fizkulturalni na Ljubnem bilo že dovolj!

L. N.

NEPRAVILNO RAVNANJE Z VAJENCI

Pred nekaj dnevi je obrtna zbornica prejela anonimno prijavo o slabem rav-nanju kovaškega mojstra Franca Kumra iz Metlec pri Šoštanju s svojimi vajenci. Ševeda so pristojni organi preverili anonimno prijavo in ugotovili, da pri-java le ni brez vsake osnove. V uku pri Francu Kumru sta dva učenca, in sicer Ciril Zmavc in Jakob Pečnik. Ugotovilo se je, da zahteva mojster od svojih va-

Slap Savinje »Rinka« pod Okrešljem je eden od biservov gornje Savinjske doline

Kmetje, delavci, uslužbenci!

Naročite se na najbolj čitan tedenski list v Celju in celjskem zaledju

„Savinjski vestnik“

ki vas vsak teden seznanja z vsemi dogodki, ki se tekom enega tedna zgode na širokem področju od Solčave do Kolpe. Z letom 1953 bo izhajal stalno na šestih ali osmih straneh in bo imel mesečno prilogo z literarnimi, znanstvenimi in vzgojnimi prispevki naših najvidnejših javnih delavcev.

»Savinjski vestnik« Vam bo prinesel vse, kar zanima naše ljudi, naše kme-te, delavce, uslužbence in delovno inteligenco. List daje možnosti najširšega sodelovanja v prispevkih.

Z uspehom objavljamo vse oglase in reklame, kajti naš list naroča že se-daj okoli 7000 ljudi.

Naročite se sami in razveselite z lokalnimi novicami svoje v inozemstvu, v vojski in na delu izven ožje domovine.

Če ste naročnik, ponudite naročilnico prijatelju, ki ni naročen. Čim več nas bo naročnikov in sodelavcev, tem boljši bo naš lokalni list.

Celoletna naročilnica je 300 din, za inozemstvo 600 din.

Če hočete, da boste »Savinjski vestnik« prejeli že prihodnji teden in ga nato redno prejemale, izpolnite takoj spodnjo naročilnico, jo odrežite in od-dajte na pošto. Če naročite list za svojce, ki so drugod, napišite njihov točen naslov, kamor naj pošiljamo list, vaš naslov pa navedite spodaj, kjer je prostor za lastnoročni podpis.

Uprava

Naročilnica

Naročam en izvod tednika »Savinjski vestnik« na naslov:

Ime in priimek _____

Bivališče _____

Pošta _____

Naročnino bom plačal, ko prejmem vašo položnico!

Dne _____

(Lastnoročni podpis)

Kulturni pregled „Savinjskega vestnika“

Celjski muzej in njegovi obiskovalci

Ljubitelji celjskega mestnega muzeja bo vzradostila vest o visokem številu letošnjega obiska. Do 29. novembra smo presegli število 10.000 (dosegli smo točno 10.178 obiskovalcev). Lanskoletni obisk je bilo pičlih 9000. Leta 1947, ko je bil prvič za Prešernov teden odprt muzej v stari grofiji, je bilo 1500 letnega obiska. Iz leta v leto se je obisk stopnjeval. Visok porast izpričuje, da se naša ustanova vse bolj razrašča v živo kulturno-prosvetno ustanovo. Večina obiskov je skupinskih (šole, izletniki, sindikalni obiski, turistične skupine izven Slovenije). Celjani pa ne smejo biti nič kaj ponosni na visoko številko, saj je njihov delež kaj skromen. To velja tudi za celjske šole — osnovne se zadovoljivo obiskujejo muzej — srednje, zlasti I. gimnazija, učiteljske in II. gimnazija pa komaj zadovoljivo. Medtem so nekatere okoliške nižje gimnazije kompletno obiskale naš muzej, med njimi nekatere, ki se sleherno leto vračajo pod naš krov. Med obiskovalci posamezniki vodi Ljubljana pred Celjem, tudi Zagreb daje tako med skupinskimi kakor tudi med posamezniki lep odstotek obiska. Sicer pa, po obisku sočeh, je celjski muzej znan in cenjen po vsej državi. Čitatelji se naj ne čudijo, če zapisemo trditve, da izmed vseh celjskih kulturnih ustanov daje že danes celjski muzej največji delež za dobro ime mesta Celja in to v kulturnem kakor tudi v turističnem oziru, zlasti velja to za inozemske obiskovalce, ki se že pridno oglašajo v naši ustanovi. Hrvati, Srbi in Makedonci se navdušujejo za naš muzej, kar pričajo njihova priznanja muzejskemu vodstvu ali zapiski v muzejski spominski knjigi. Inozemski strokovnjaki zapisujejo na moč laskave zapise v spominsko knjigo, med njimi tudi takšnega značaja, da bi bila muzejem in galerijam v prestolnici v ponos in veselje. Visok obisk preseneča v prvi vrsti vodstvo muzeja, saj bi nikoli noben strokovnjak ne mogel pričakovati v tej fazi razvoja (osem razstavnih prostorov) tako veličasten obisk, ki je ob primerjavi z drugimi lokalnimi muzeji take kapacitete rekorden in vodilen v Sloveniji. Naš oddelek NOB mnogo pripomore k vzornemu obisku, saj je tako urejen, da je dojeten za domačina in tujca, ta oddelek žanje tudi največ pohvale od ogledalcev. Če si hočemo pravilno predstavljati letošnji porast, je

potrebna primerjava: predvojni celjski muzej je imel nekaj stotin letnega obiska. Manjši provincialni muzeji v Sloveniji (mimo Ljubljane, Maribora in Ptuja) imajo največ eden, dva, tri tisoč obiskovalcev. Pokrajinski muzej v Mariboru je dosegel lani 14.000, toda to je docela urejen muzej s številnimi razstavnimi dvoranami in oddelki. Najbolj obiskovan muzej v Sloveniji je v Ptuj (lanskoletni obisk 34.000). Letošnja arheološka izkopavanja v Sempetru pri Celju pa si je ogledalo nad 8000 oseb. Kako pozitivna kulturna bilanca je tako dejanje, ne bo treba menda posebej objasnjevati.

Končno je nadvse razveseljava slika vseh treh muzejev štajerske Slovenije (Ptuj, Maribor, Celje). Danes zabeležuje vse tri ustanove vodilen obisk v Sloveniji. Ptujski muzej zajema vse muzejske stroke, poleg tega še imamo v Ptuj specialni vinarski muzej in tri mitreje na Hajdini ter dvojne samostojnih muzejskih zgradb. Pokrajinski mu-

zej v Mariboru pa je najbolje urejen muzej v Sloveniji. Z arheološkimi odkritji v Sempetru pa se bo celjski muzej glede provincialne rimske kulture tudi naglo povzdignil na vodilno mesto v Sloveniji. Ptuj in Maribor sta imela že pred vojno urejen muzej v vseh oddelkih. V Celju pa je po osvoboditvi nastopila povsem nova situacija. V Stari grofiji je bilo potrebno (in je še!) vse prostore prilagoditi za muzej in postopoma v njih razvijati in povsem na novo ustvarjati posamezne oddelke (na primer oddelek NOB). Vzporedno z urejanjem muzeja je bilo nujno pridobivati obiskovalce, da ne bi ostal muzej mrtva ustanova, kot je bila pred vojno. Rekorden letošnji obisk prepričuje, da je celjski muzej živa in sodobna kulturna ustanova. Vse gmotne žrtve, ki jih skupnost daje naši ustanovi, se v tako množičnem letnem obisku bogato obrestujejo s kulturnimi dobrinami in povzdigom nivoja našega delovnega ljudstva. Naše posebno veselje pa je, da prihaja mladina v vse večjem številu v celjski muzej.

A. S.

Literarni večer celjskih književnikov

Prejšnji četrtek so nastopili v dvorani Mestnega gledališča celjski književniki. Prav je, da se tako manifestira slovenska beseda in obenem pokaže delo kulturnih delavcev našega mesta. Namen literarnih večerov je prikazati umetniško ustvarjanje posameznikov v določenem času in kraju, pa obenem popularizirati lepo knjigo. Zdi se, da so taki nastopi potrebni, saj kaže to pot skoraj po vsem zasledeni dvorani mladine in drugih ljubiteljev knjige, koliko je med občinstvom zavzetosti za umetniško delo in prizadevanje zlasti domačih literatov. Nastopilo jih je kar devet, od katerih so se nekateri s svojim delom v preteklosti že afirmirali.

Za uvod je prebral Gustav Grobelnik Celjsko pismo Vladimirja Levstika, pismo o bojih Celja za svojo podobo. Celja na katerega veže pisatelja toliko spominov. Najmočnejša na večeru pa sta bila Stane Terčak in Fran Roš. Stane Terčak je prebral odlomek iz poglavja »Kajuh je padel« iz knjige Živi zid. Terčaku se je posrečilo prikazati vso tragiko pesnika Kajuha in dramatični boj njegove čete. Vso strašno tegobno boja z okupatorjem pa kaže tudi pesem Frankolovo pesnika Frana Roša. V pre-

prosti obliki, a nekoliko na široko nam je pesnik podal strahotne dogodke pokolja stotih mož v Frankolovem. Sugestivno podani pa sta bili tudi njegovi miselni pesmici Na paši in Seja. Romantično in žensko čustvena, a vendar živa pa je zgodba o slepcu in njegovi ljubezni (Ugasla luč se je zgledala, ki jo je podala Julija Bračičeva. Manj uspehi pa so bili nastopi drugih literatov. Jurček Krašovec je prebral črtico Zupanova obelja. Iz delca ni bilo mogoče prav razbrati, kaj je hotel pisec povedati, a vendar mu ne gre odrekati talenta. Težje je tudi presoditi nastop Jožeta Krofliča in mladega Vlada Hribarja. Oba sta brala nekam zase, tako da ju ni bilo mogoče prav razbrati. Poleg teh je prebrala kratke impresivne pesmice Anja Maček. To so pa bili tudi edini verzni na večeru poleg Hribarjevih in Roševih pesmi. Kot zadnji je nastopil Izidor Horvat, ki nam je v nekoliko konvencionalnem izrazu podal svojo meditacijo Eden iz množice.

Med recitacijami so izvajale glasbo na klavirju gojenke celjskega Učiteljskega, s čemer je literarni večer pridobil na pestrosti in živahnosti.

A. K.

Ali se celjsko delavstvo res še vedno ne zaveda, čemu vzdržuje gledališče?

Ko smo ob začetku letošnje gledališke sezone razpravljali o celjski gledališki problematiki, smo kot eno redkih razveseljivih dejstev poudarjali to, da je razpis delavskega abonmaja doživel lep odziv. Mislili smo: začetek je storjen. Ta srčka kulturno najbolj razgledanih delavcev se bo razrašala in širila ter privlačila v hram gledališke umetnosti vedno več svojih tovarišev. Skeptikom, ki so nas strašili s tem, da je ta odziv le odziv na papirju, kajti večino abonmajskih kart so kupila vodstva podjetij in tovarn za svoje najboljše delavce, ne pa delavci sami, smo se smejali, saj so bile izkušnje drugod, na primer v Kranju, ravno nasprotno.

Toda že po drugi predstavi za delavski abonma nam je ta samozavestni in optimistični nasmež zamrl na ustnicah. In lahko nam je zamrl, kajti zgodilo se je to, česar smo se najbolj bali: okoli 150 (reci: en sto petdeset) abonmentov je s plačanimi vstopnicami ostalo doma. Igrali smo pred napol prazno dvorano. »Kaj se boste razburjali, saj so vstopnice plačane! Prava reč, če ljudi ni,« mi je tisti večer nekdo dejal. Kot da bi bil namen gledališča v tem, da pobere vstopnino, potem se pa ne zmeni več, ali igra ljudem, željnim umetniških doživetij ali pa praznemu zraku! Kulturna in umetniška vzgoja delovnega človeka je naloga gledališča. A kako naj gledališče to nalogo, to svoje poslan-

stvo opravi, če mu vsi poskušajo, da privabi delovnega človeka, spodlete? »Slaba predstava,« bo kdo rekel. »Kako moreš zameriti ljudem, če se ne marajo iti dolgočasit,« bo dejal drugi. A to so le izgovori, ki so iz trte izvit. Kritika in ostali občinstvo je govorilo in še govori drugače: predstava je dobra! Gledalca prime in mu da misliti. Nikomur, ki si je predstavo ogledal, ni bilo žali! To torej ne more biti vzrok, da so abonenti ostali doma ali pa so rajši kot v gledališča zavili v gostilno. Vzrok je lahko samo eden: pomanjkanje kulturne zavesti. Celjsko delavstvo kot dedič bogatega kulturnega izročila tega staroga mesta, se niti ne zaveda, kakršen moren madež prevzema nase pred zgodovino s svojo pasivno resistenco do gledališča. Če bi se tega zavedalo, bi ne dopuščalo, da bi ta umetniška ustanova, ki jo vzdržuje s svojimi žulji, morala igrati pred praznimi dvoranami in si iskati občinstvo drugod.

Gledališče bo začelo še odločnejšo borbo za občinstvo med celjskim delavstvom. To bo borba za dvig delovnega človeka iz kulturne zaostalosti in nezainteresiranosti, pri kateri gledališče upravičeno pričakuje vso pomoč Zveze komunistov, sindikatov in vseh množičnih organizacij, prav tako pa tudi upravnih odborov in delavskih svetov.

L. F.

Žigon: „Kako se odtrga oblak“

(REPRIZA V LAŠKEM)

V kulturnem tednu, ki ga je delavsko prosvetno društvo »Svoboda« priredilo v čast VI. kongresa ZKJ, izstopata predvsem dve prireditvi: Foersterjev »Gorenjski slavček«, izvajan v koncertni obliki, in uprizoritev drame — Žigon: »Ko se odtrga oblak« v režiji tovariša Tomana. Igralsko družino sestavljata razen dveh tovarišev delovni kolektiv Trafopostaje, vendar kot člani »Svobode« predstavljajo vejo dramskega oblikovanja v društvu.

Drama se morda ni resnično dogodila, lahko pa bi se odigrala kjerkoli v preteklosti in podprtava podreditev najglobljih čustev malomeščanskemu stroštvu in pohlepu po bogastvu. Pozitivna je v toliko, da so v njej odsevi in poizkusi po masševanju izkoriščanih in odporu proti krivicam. Režiserju je uspelo razgibati posamezne prizore, ustvariti dinamiko, tako da je drama zaživela in odjeknila tudi pri publiku.

Režiser tov. Toman je bil tudi nosilec vloge vaškega mogotca Kalana. Kot »star Svobodaš«, igralec, ki so mu odrske deske tudi potreben del njegove duševnosti, je lik Kalana zaigral z rutino, vendar je psihološki moment njegove »spreobrnitve v pravičnejšega človeka« nakazal skoraj prečustveno. V celoti pa je bil njegov Kalan zelo življenjski in nam je prikazal »oblast« preteklosti tako, kot je bila.

Vloga Ane je igrala tov. Anica Blagotinska zmerno v kretanjah, pač pa globoko občuteno v govoru, ki je bil njej tudi izhodišče vseh duševnih borb in občutka krivde. Zato njeni vlogi ne bi škodovalo nekaj več igralskega razpleta v izražanju s kretanji. Nedvomno pa je v celoti svojo vlogo odigrala zelo dobro in zapustila v gledalcu globok vtis.

Anin sin je v dijaku Kužniku našel kar dobrega ustvarjalca. Njegova prikazana mladostna življenjska vedrina je bila prikupna, upor proti materini odločitvi je bil nepriljubljen, zavedal se je stopnje igralske vsebine svoje vloge. Lenka (Dragica Suler) se bo verjetno razvijala od nastopa do nastopa. Njen prvi odrski korak ne bomo merili z istim merilom kot ostalih. Bila je deloma naivna in prisrčna ter ni izstopala iz teka igre. Z voljo in veseljem, ki ga čuti do igralskega ustvarjanja, bo v bodoče lahko dosegla še večje uspehe.

Tovariš Martin Plahuta bi poštarjevo pretkanost verjetno lahko še bolj uglajeno predstavil. Bolj naraven je bil proti koncu, le v gestah so poštarji

dokaj skromnejši. Dober je bil v prizoru z Lenko.

Kačičev trgovec je bil izvrsten. Igrati vloge človeka, ki mu boleha zunanost greni življenje in spreminja v sovraštvo do vsega dobrega in lepega, je nedvomno težko. Pretresljiva je bila njegova življenjska izpoved in prikazana groteskna strast v želji po enakopravnosti svoje zunanosti z ostalimi ljudmi. Tudi njegova izgovorjava je bila prav dobra.

Janko Aškerc kot žagar je izmed glavnih vlog imel najbolj pozitivno vlogo v drami. Njegov razgovor z Ano bi bil v začetku moral imeti več duševne globine. Svoječasno srčno izvoljenko Ano, ki jo je sicer izgubil, gotovo ni mogel sovražiti. Resnična ljubezen ne more poznati sovraštva, kvečjemu bolečino! Sovražil je le Kalana in zato je bil nastop z Ano v začetku pretirano oster. V ostalem pa je zaigral dobro, v dialogu s Kalanom celo revolucionarno.

Se beseda o tehnični režiji izpeljavi. V Laškem je bilo odigrano zadnje čase le malo iger tako dobro in tehnično dovršeno. Izvzamem posamezne kreacije n. pr. doktorja Donata v »Operaciji«, oba Tackletona v »Cvrčku« in še drugih, vendar so to posamezniki. Kot igralska celota pa je ta uprizoritev bila ena najboljših. Dež, grom, šumenje hudournika in plaz, vse je odmevalo tako naravno, da je enakomerno pronicanje nakazane ga deževja zapustilo v gledalcu namišljen hladen občutek, torej je bila režija tudi v tem učinkovita. Izboljšati bi bilo seveda še treba odrski jezik, vendar le pri nekaterih.

Nedvomno ima za takšen uspeh igre največ zaslug predsednik društva »Svobode« tov. Toman. Želimo, da jih kmalu zopet vidimo na odru s kakim sodobnim kvalitnim delom.

Prav bi bilo, da se v Laškem iz številnih igralcev in režiserjev (?) ustvari obširen dramski odsek, ki naj združuje več igralskih družin k plemenitemu medsebojnemu tekmovanju ter s tem pomaga dvigniti odrsko umetnost pri igralcih in dojemanje vsebine pri občinstvu. Vsaka uprizoritev je stopnica na poti navkreber. Vendar naj novoustanovljena »Svoboda« ne nadaljuje s tradicijo SKUD, da bi bilo njeno delo le kampanjsko in preveč vezano na razne obletnice ali proslave, temveč naj bo to dramsko delo stalno in redno. S tem bi znatno prispevali k izobraževanju ljudskih množic.

P. Rovanova.

Petletnica SKUD „France Prešeren“

V ponedeljek 15. decembra bo SKUD »France Prešeren« svečano proslavilo petletnico svojega obstoja.

Društvo je bilo ustanovljeno 29. avgusta 1947 z namenom, združiti čim več istovrstnih skupin, ki so delovale v posameznih sindikalnih podružnicah, v pomembnejše celote, da bodo zmogale ustvarjati in usmerjati kulturno-prosvetno delo primerno velikemu času, v katerem živimo. Želeli smo vključiti v naše odseke čim več članstva, ki bi se tu vzgajalo pod strokovnim vodstvom in se v posameznih panogah tudi kvalitno dvigalo.

Začetne težave v letih 1947 in 1948, ko smo ustanavljali naše odseke, organizirali njih redno delo, se borili za vsaj zasilne prostore in za potrebna finančna sredstva ter ostale osnovne pogoje, je pogumno premagala peštica vztrajnih, delavoljnih in poštvalnih tovarišev in tovarišic. Veliko je bilo nerazumevanja za naša stremjenja pri posameznikih in tudi pri kolektivih, vendar je naša vztrajnost rodila uspeh za uspehom.

Organizacija društva je bila poverjena v tem delu mesta najmočnejši sindikalni podružnici železničarjev. Najprej je bila osnovana godbeno-športna sekcija, saj je bila železničarska godba prva, ki se je vključila v novo društvo in v novih pogojih le krepkeje delovala. V jeseni 1948 je v društvo vstopila tudi bivša poštarska godba.

Drugi društveni odsek je bil tamburaški, ki je dotlej obstajal pri sindikalni podružnici živilcev.

22. 6. 1948 je občni zbor za štajersko slovenstvo zelo zaslužnega Celjskega pevskega društva skenil vstopiti kot

pevski odsek v SKUD »France Prešeren«. Novi pogoji so poživili pevsko življenje v zboru, tako da se je število pevcev kmalu podvojilo.

Dramski odsek je kljub temu, da v vsem času društvenega obstoja nikoli ni imel primernih prostorov, deloval živahno.

Likovna sekcija je bila ustanovljena leta 1949, v letu 1950 pa še harmonikarska in mladinska na II. gimnaziji.

Društvo je poskušalo ustanoviti tudi druge odseke, tako folklornega, literarnega idr., vendar so bili uspehi zaradi objektivnih težav le kratkotrajni.

Letos je pričela delovati na pošti nova plesna skupina, ki se nam bo predstavila na jubilejni društveni prireditvi in želimo, da bi postala jedro bodoče močne folklorne sekcije.

Vsi odseki so upravičili svoj obstoj z lepimi uspehi, ki so jih dosegali vsa ta leta. Tako sta godbeni in pevski odsek po uspešno prestani preizkušnji pred republiško komisijo v Celju, tekmovala že leta 1948 na Reviji kulturnih društev v Mariboru, kjer je pevski odsek zasedel častno tretje mesto, godbeni pa pridobil dragocene izkušnje za bodoče delo. V jeseni leta 1949 je društvo tekmovalo z vsemi odseki in prejelo tekmovalno zastavico kot najboljši društvo v celjskem okrožju, več naših odsekov pa je doseglo okrožno prvenstvo.

Tekmovanja v počastitev 10-letnice OF se je v letu 1951 udeležilo sedem naših odsekov, od katerih so zasedli pevski, godbeni in tamburaški prva mesta, ostali pa so tudi mnogo pripomogli društvu, da je postalo prvak Slovenije in prejelo lepo nagrado IOOF.

KULturna DEJAVNOST V ŠENTJURJU

Dasi smo pred kratkim dobili nov kino-projektor in so predstave vsako soboto in nedeljo, kljub temu si šentjurčani želimo primernejših, kvalitetno našitvinskih kulturnih prireditev; teh je bilo, mislim, v jesenskem času malo in se je to bile od drugod. Edino Gauslovo društvo šentjur je predstavilo Anzenbergerjevo Slabo vest, od drugod pa so gostovali igralci iz Štor z Domnom in Ločanje z Milnarjevim Janezom. Od iger je bil najboljše našitvinske Milnarjev Janez, ki je gledalce pritegnil, razgibal in jim dal takšen užitek, kakršnega si od dobre igrice želimo.

Dejstvo, da se šentjurčani navadno razgibajo proti začetku zime, je vidno že v pripravih na kulturne prireditve. Že dlje časa se dijaki nižje gimnazije šentjur pripravljajo s Rojevo Desetnico Aleficio, pred kratkim pa so odrasli začeli s Postrikom.

Gledi kulturnih prireditev bi želeli, da ne bi bili ena za drugo, marveč pravilno razporejeni. Upamo, da jih bomo gledali še ta mesec.

Ko smo prav pri kulturno-prosvetnem delu, bi predlagali, da se v šentjurju ustanovi Ljudska univerza. Mislimo, da ima naš kraj za njeno ustanovitve vse pogoje, saj je na šentjurski osnovni šoli in nižji gimnaziji preko 15 učnih let; v šentjurju je tudi

Kmetijska šola. Tudi zveza s Celjem je dobra. Tako glede predavanj ne bi bilo nobenega problema, prav tako tudi ne glede prostora; obisk bi bil pa gotovo zadovoljiv.

LITERARNO-GLASBENI VEČER CELJSKIH SREDNJEŠOLCEV

V sredo, 17. XII. ob 19.30 uri bo v Domu ljudske prosvete (Narodni dom) literarno-glasbeni večer celjskih srednješolcev. Brali bodo: Matjaž Kmeč, gimnazija (proza), Janek Kovčič, gimn. (proza), Aleksandra Kralj, učit. (proza), Marjan Kunelj, učit. (proza, pesmi), Anka Pišona, učit. (pesmi), Anton Rupnik, gimn. (proza), Ivan Senčar, gimn. (pesmi), Franc Aleksander-Svetina, gimn. (proza), Jože Topolovec, gimn. (proza), Željko Zagajšek, gimn. (proza), Herberci Zavodnik, gimn. (proza, pesmi). Lastne skladbe igra Žiga Zupanec (klavir); glasbeni vsaki: klavir: Breda Gričar, Marjan Kunelj (užit.), Beba Zelenik, Franc Krusič, Ciril Verčičnik, Danilo Fajš, Brago Lesjak (gitarci Glasbene šole); violini: Žiga Zupanec. Med odmorom igra na klavir Danilo Pienčnik.

Podprimo prizadevanje naših mladih ustvarjalcev s čim večje udeležbo. Število sodelujočih nam zagotavlja, da bo ta večer pester in bogat.

KJE SO VZROKI SLABEGA OBISKA LJUDSKE UNIVERZE V CELJU?

Prisostvujem večini predavanj, ki jih prireja Ljudska univerza v Celju. Poizvedovalno in hvalno vredno je delo, s katerim si odbor prizadeva, da bi vsem zlasti delovnim ljudem nudil čim več prilike za pridobivanje novega znanja, ki ga nam vsem dnevno primanjkuje. To je v redu in tudi to je zelo lepo, da se teh predavanj v pretežni večini udeležijo dijaki mladina, vendar pa je redkokdaj vidimo na teh predavanjih starejša občinstva, predvsem manjkajo delavci in še posebej delavska mladina.

Program predavanj je dober, vendar bo za vseno potrebno poiskati vzroke slabše udeležbe od strani tistih ljudi, katerim je v Ljudski univerzi namenjena. Morda bi kazalo predavanja približati posameznim delovnim središčem. Verjetno bi se obnosilo, če bi se predavanja n. pr. vršila v Guberju, v Zavodni ali še nekem drugem kraju, kjer bi s primerno propagando verjetno pritegnili več ljudi iz delavskih vrst, ki si vzgledno želijo, pa jim je sedanja dvorana nekam od rok. Seveda s tem ni rečeno, da se predavanja na dosedanjem mestu ne bi še naprej vršila, ker bi bili sicer prikrajšani dosedajni redni obiskovalci. Predavanja na omenjenih krajih, naj bi bila neke vrste preizkušnja, za katero bi želeli doseči številneje udeležbo predvsem delavcev.

Upravi

SAVINJSKEGA VESTNIKA

CELJE

Titov trg 1 - Poštni predal 123

